

ОРГАНІЗАЦІЯ НАДАННЯ ТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

Ринок транспортних послуг є ключовим елементом економічного розвитку України і суттєвим джерелом наповнення державного бюджету. Без ефективного надання транспортних послуг нереальне чергове підвищення добробуту населення. Транспортні послуги є організаційним ланцюгом будь-якого виробництва, адже забезпечують доставку усіх видів сировини, палива й продукції з місця виробництва до місця споживання.

Основним завданням транспортних послуг є якісне, вчасне та абсолютне задоволення потреб економічних галузей та споживачів [1].

Розвиток транспортного ринку України стикається із значним числом проблем, пов'язаних із тарифами, митними обмеженнями, корупцією та невідомістю сучасного законодавства України [4].

Більшість транспортних підприємств нещодавно виконували лише операції з перевезення, не надаючи інших послуг. Проте, розвиток економіки, розвиток конкуренції між підприємствами-надавачами транспортних послуг, спонукають їх до вивчення й набуття досвіду функціонування на ринку транспортних перевезень.

Існують два напрями в організації транспортних послуг:

1) пристосування асортименту запропонованих послуг до специфічних потреб клієнтів;

2) активне формування попиту на послуги транспорту із метою прибуткової реалізації уже запроваджених [3].

В Україні обсяг автомобільних перевезень за останній час зростає, а обсяг залізничних – зменшується. Причиною цього є зношеність і несправність вагонів, нестача коштів на відновлення парку. Анексія Криму, втрата контролю над деякими територіями Донбасу, проведення антитерористичних операцій і карантинні заходи внаслідок пандемії COVID-19 обмежили можливості пересування залізницею.

Ризиком для автомобільних вантажоперевезень є обмеження руху транспорту із великими габаритами, що може затримати доставку вантажів у разі зимової негоди або спеки.

Перешкодою для доставки сільськогосподарської продукції водним транспортом є обміління річок, високі збори.

Під час перевезення деяких видів продукції необхідно дотримуватися певного температурного режиму. Це потребує холодних складів, спеціально обладнаного транспорту, а також відсутності тривалих затримок під час навантаження – вивантаження товарів на усіх точках зберігання.

До основних параметрів якості транспортного обслуговування споживачів належать: час – від отримання заявки на перевезення до доставки; надійність та можливість доставки за вимогою; наявність запасів, стабільність постачання; повнота та рівень доступності виконання замовлення; зручність розміщення та підтвердження замовлення; об'єктивності тарифів та регулярність інформації щодо затрат на обслуговування; можливість надання кредитів; якість упаковки, а також можливість виконання пакетних та контейнерних перевезень [2].

Для вирішення проблем ринку транспортних послуг України необхідно: демонополізувати окремі види транспорту та види їхньої діяльності; забезпечити розвиток ринкової конкуренції транспортних підприємств різних форм власності; упровадити державне регулювання та контроль за встановленням тарифів; створити економічний механізм підвищення якості транспортних послуг; створити умови для модернізації та розвитку транспортного сектору переважно на підставі самофінансування.

Для збалансування попиту і пропозиції надання транспортних послуг необхідно:

- упровадити нормативні документи, які регулюватимуть залучення до вантажних перевезень приватних вагонів;
- продовжити розробку проекту Закону України «Про особливості реформування залізничного транспорту», спрямованого на модернізацію, оновлення рухомого руху, підвищення якості та швидкості перевезень, рівня комфорту обслуговування пасажирів;
- поступове впровадження денних перевезень пасажирів швидкісними потягами;
- розробити і реалізувати національну програму відродження судноплавної галузі;
- удосконалити систему управління та державного контролю в галузі судноплавства.

Отже, для ефективної організації транспортних послуг потрібно: збільшити перелік та якість ринку збуту транспортних послуг; розробити пропозицію та реалізацію нових транспортних послуг на ринках України; удосконалити організацію перевезень.

Список використаних джерел

1. Іванечко Н.Р. Особистість і поведінка споживача транспортних послуг: монографія / за заг. наук. ред. Т.М. Борисової, Г.Л. Монастирського. Тернопіль: Економічна думка, 2019. 220 с. URL: http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/37699/1/%21%21%21Monograf_2019_Tema.pdf#page=60 (дата звернення: 28.04.2020).
2. Вовк О., Іверічев І. Стратегічні напрямки розвитку ринку транспортних послуг в Україні. *“Економіка. Менеджмент. Бізнес”*. 2015. 133 с.
3. Кривопішин О.М., Ейтутіс Г.Д. Господарська діяльність залізниці: історія, сьогодення, перспективи розвитку. Ніжин: ТОВ Видавництво “Аспект-Поліграф”. 2011. 248 с.
4. Реалізація транспортного потенціалу транспортної інфраструктури України в стратегії посткризового економічного розвитку. Київ: НІСД, 2011. 15 с.